

FOTO: KAI WIDELL, SYKE.

Finlands miljöcentralns uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Finlands miljöcentral (Syke) är ett forsknings- och utvecklingsinstitut som lyder under miljöministeriet.

Syke sköter också uppgifter som hänför sig till vattenhushållningen inom jord- och skogsbruksministeriets verksamhetsområde.

Bestämmelser om Sykes verksamhetsområde och uppgifter finns i lagen om Finlands miljöcentral (1069/2009) och i statsrådets förordning om Finlands miljöcentral (1828/2009).

Syke sköter också flera rapporteringar som förutsätts i EU-lagstiftningen och internationella avtal samt sköter vissa miljötillsynsuppgifter och andra myndighetsuppgifter.

Hållbarhetsomställning som vision i Sykes uppdaterade strategi 2021

Syke påverkar byggandet av ett hållbart samhälle genom forskning, information och tjänster och fokuserar i sin verksamhet på:

- Motverkandet av klimatförändringen och anpassningen till den, särskilt styrsystemen och styrmetoderna i anslutning till dessa samt utvärderingen och uppföljningen av åtgärdernas effekt
- Att främja en god status, skydd, vård och hållbar användning av vattendrag, grundvatten och Östersjön samt att främja effekterna och uppföljningen av belastningen på Östersjön och vattnen och utveckla styrsystem och styrmetoder i anslutning till Östersjön och vattendragen
- Utvärdering och främjande av den cirkulära ekonomins och bioekonomins hållbarhet samt ökning av material- och energianvändningens effektivitet
- Utveckling av hållbar användning av naturresurser och konsekvensbedömning samt att identifiera nya typer av risker och att hitta nya lösningar
- Trygga och stärka den biologiska mångfalden, främja en hållbar användning av naturen, upprätthålla tjänster som grundar sig på ekosystemens funktion samt främja välfärden genom naturbaserade lösningar.
- Produktion och delning av information om hållbar områdesanvändning, den byggda miljön och trafiksystemen, utveckling och underhåll av datasystem för den byggda miljö som producerar mervärde för kunderna och upprätthållande av andra informationssystem för den byggda miljön samt utveckling av styrmedel som stöder samordningen av användningsbehoven.

Inom de prioriterade områdena ovan främjar Syke hållbarhetsomställningen i de system som påverkar dem med hjälp av systemiska analyser och gemensam utveckling.

Sykes centrala vattenhushållningsuppgifter

Sykes centrala uppgift inom JSM:s förvaltningsområde är att erbjuda tjänster för att trygga vattenresursernas hållbarhet och samhällets funktion.

Enligt lagstiftningen fungerar Syke som statistikmyndighet enligt statistiklagen (280/2004) och producerar hydrologisk statistik samt ansvarar bl.a. enligt lagen om hantering av översvämningssrisker (620/2010) för de experttjänster som behövs för hanteringen av översvämningssrisker inom sitt verksamhetsområde. I statsrådets förordning om hantering av översvämningssrisker (659/2010) definieras Sykes uppgifter på följande sätt:

1. Bistå närings-, trafik- och miljöcentralerna samt jord- och skogsbruksministeriet vid skötseln av uppgifter enligt lagen om hantering av översvämningssrisker och vid utarbetandet av behövliga instruktioner och lämnande av information, samt utveckla metoder som behövs för att hantera översvämningssrisker.
2. Svara för och utveckla hydrologisk övervakning samt vattenläges- och översvämningssvarningstjänsten i samarbete med Meteorologiska institutet och närings-, trafik- och miljöcentralerna.
3. Sköta den rapportering till kommissionen som krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning.
4. Sköta andra uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Finlands hydrologiska tjänst och Översvämningsscentret

Finlands hydrologiska tjänst och Översvämningsscentret fungerar som informationskälla för myndigheter, medborgare, vattenkraftverk, försäkringsbolag, forskare och internationella rapporter. Till exempel NTM-centralernas och de största vattenkraftbolagens vattenståndsreglering och vattenföring är beroende av Sykes hydrologiska service. Den hydrologiska tjänsten stöder i synnerhet hanteringen av riskerna för översvämningar och torka, planeringen av avrinningsområden och markanvändningen.

Översvämningsscentret är Sykes och Meteorologiska institutets gemensamma tjänst som samarbetar intensivt med bl.a. NTM-centralerna och räddningsverken. Tjänsterna kan utnyttjas av myndigheter samt invånare och verksamhetsutövare i översvämningssområden. Översvämningsscentret förutspår och varnar för översvämningar samt förvaltar en fortlöpande lägesbild i anslutning till detta på webbplatsen vesi.fi.

Sykes vattenlägestjänst producerar information om vattenläget och vid behov översvämningssvarningar för vattendrag. Med hjälp av modellerna produceras information i realtid om vattenståndet och vattenföringen i sjöar och åar, grundvattennivån och snöns vattenvärde.

Den hydrologiska tjänsten grundar sig på en helhet som utgörs av den hydrologiska övervakningen och systemet med vattendragsmodeller

Den hydrologiska uppföljningen producerar basdata som är utgångspunkten för den övriga verksamheten inom vattenförvaltningen. Den hydrologiska uppföljningen har sedan 2017 organiserats enligt beställar-producentmodellen. Syke är en nationell inrättning för hydrologisk service och beställer hydrologisk information från NTM-centralen i Södra Österbotten. Syke ansvarar för utarbetandet av uppföljningsprogrammet, datasystem, riksomfattande tjänster och kvalitetssäkring.

Sykes integrerade system för vattendragsmodeller (Watershed Simulation and Forecasting System och VEMALA) är en modellinfrastruktur som täcker hela Finlands beräkningssystem för hydrologi och näringsbelastning, transport och återhållsamhet. Modellsystemet för vattendrag är centralt i vattenlägestjänsten som helhet, eftersom det möjliggör prognoser och ett kunskapsunderlag för Översvämningsscentrets verksamhet. Dessutom fungerar den som NTM-centralernas allmänna verktyg i vattenresursärenden. En av de viktigaste delarna är en avrinningsmodell som beskriver den hydrologiska cirkulationen från nederbörd till avrinning, med hjälp av meteorologiskt material som utgångsinformation. En annan central del, VEMALA, modellerar vattenkvaliteten och kan beskriva hur näringsämnen transporteras från små fåror och sjöar ända till havet.

Hållbar vattenförsörjning

Syke utför forsknings-, utvecklings- och expertuppgifter i anslutning till vattenförsörjningen till exempel i anslutning till behandling av dagvatten, aktuella stadsfrågor inom vattentjänsterna, behandling av avloppsvatten samt hållbar användning av grundvattenförekomster och marksubstanser. Det centrala i vattentjänstuppgifterna är att upprätthålla samarbetet över organisationsgränserna och förbereda sig för undantags-situationer, så att vattentjänsterna kan tryggas i alla situationer.

Datasystem som stöder vattenhushållningsuppgifter

Syke ansvarar för upprätthållandet, utvecklingen och användarstödet av nästan alla riksomfattande data-

system med anknytning till vattenresurserna. Produktionen av datainnehållet har fördelats mellan olika aktörer på riksnivå.

Den nyaste uppgiften är att utveckla **informationshanteringslösningarna i dricksvattendirektivet** tillsammans med olika anläggningar och aktörer.

Webbplatsen vatten.fi som Syke utvecklar och upprätthåller innehåller aktuell och heltäckande information i realtid om vattenläget i hela Finland (inkl. översvämningssvarningar). Webbplatsen är dessutom en omfattande källa till forskningsdata om vatten som betjänar såväl medborgare som sakkunniga på olika områden. Datainnehållet på webbplatsen produceras av Syke, Meteorologiska institutet och Översvämningsscentret som sam-service och i samarbete med expertorganisationer inom vattenbranschen. Syke ansvarar också för EU-rapporter och internationella rapporter om vattenresurser.

Övriga uppgifter i anslutning till vattenresurser

Syke deltar i stor utsträckning i verkställandet av vattenhushållningsstrategin även genom forsknings- och utvecklingsprojekt med anknytning till vattenresurserna och erbjuder omfattande experttjänster och stöd för beslutsfattare. Syke erbjuder expertstöd även i internationella uppdrag och deltar aktivt i främjandet av vattendiplomati och samarbete i bl.a. gränsvattenfrågor. Sykes experter erbjuder information om vattenförvaltningen inom jord- och skogsbruket, byggda vatten och fiskvandring, vattenvisionssamarbetet lokalt och regionalt.

Stöd för planering och genomförande av anpassningspolitiken till klimatförändringen

Syke producerar expert- och forskningstjänster som stöd för anpassningen till klimatförändringen för jord- och skogsbruksministeriet, regionförvaltningen och kommunerna. Vi verkar i sekretariatet för den nationella planen för anpassning till klimatförändringen 2030 och stöder utvecklingen av ett uppföljningssystem och indikatorer för anpassningen. Syke genomför konsekvensbedömningar och utvecklar tillämpningen av internationella klimatscenarier i olika områden i Finland. Syke främjar också anpassningsinformationens tillgänglighet i synnerhet med hjälp av portalen Klimatguiden.fi och genomför vetenskaplig forskning inom JS-M:s förvaltningsområde.

Finlands miljöcentral i siffror 2022

88

riksdagshöranden

207

utlåtanden

53

expertbloggar

1 321

deltagare i Sykes utbildningar

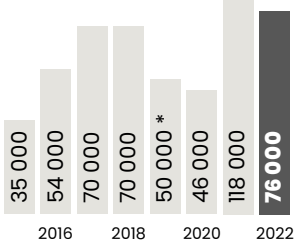
35 800

Twitter-följare (10 konton)

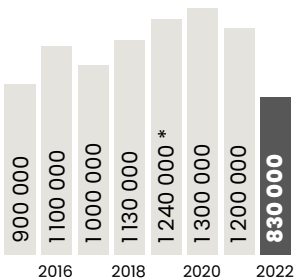
24 500

följare på Facebook (5 konton)

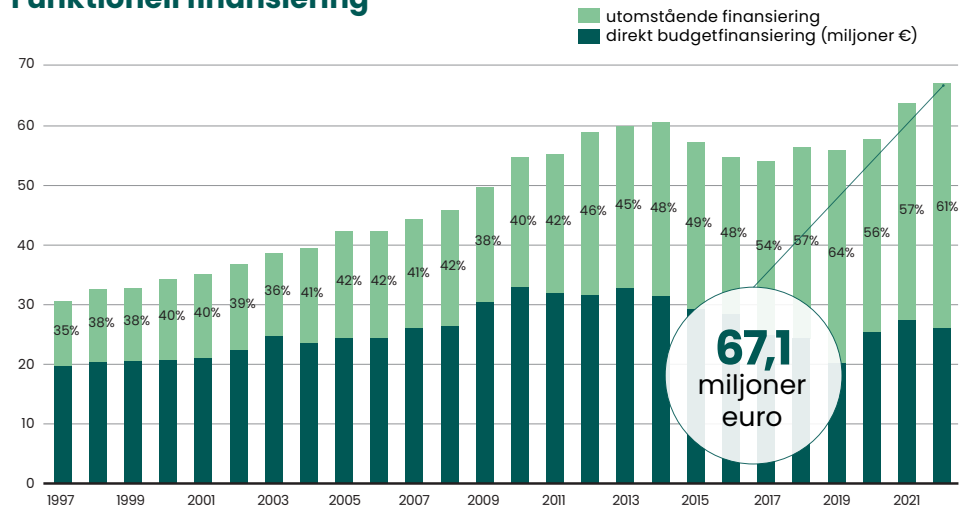
Nedladdningar av geografisk information

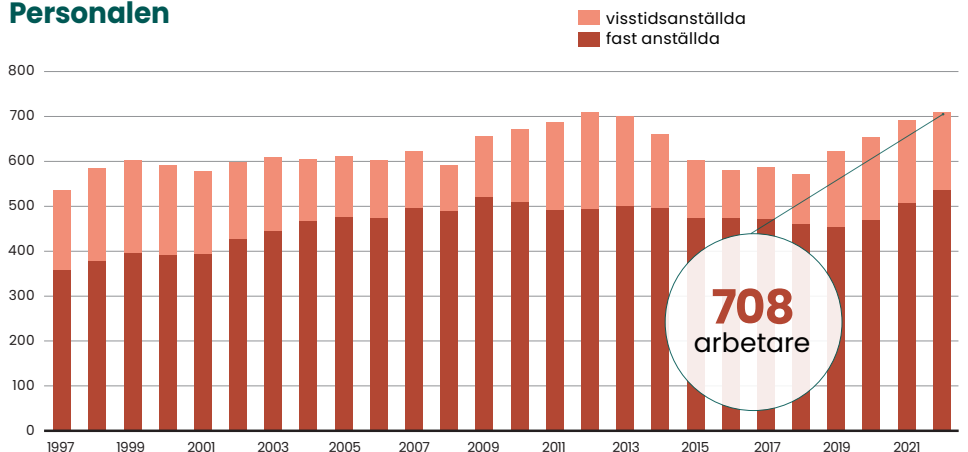
syke.fi -nedladdningar

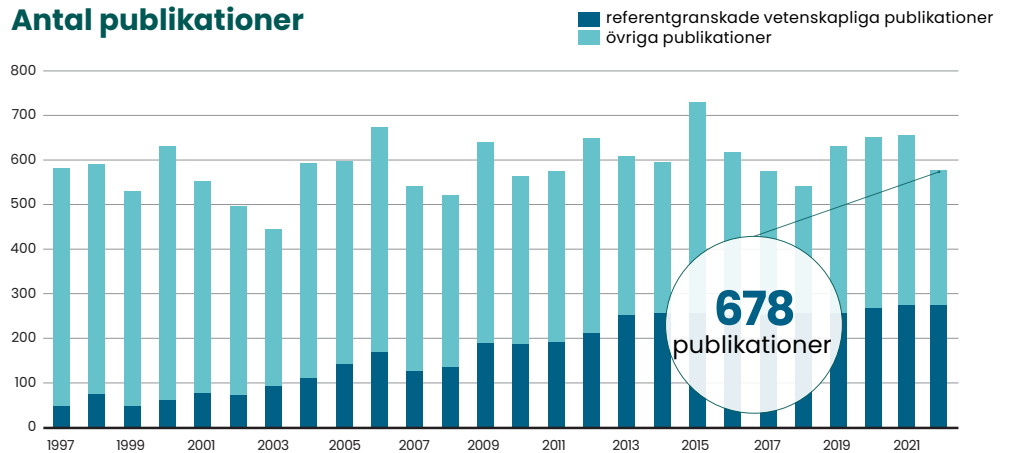
Funktionell finansiering

Personalen

Antal publikationer

* Minskningen i laddningsmängderna 2019 förklaras av att kunderna i stället för det material som ska laddas ner har övergått till att använda material som uppdateras kontinuerligt via gränssnittstjänsten.

